

Bilaga 2

Redovisningsprinciper för konsoliderad balans- räkning, resultaträkning och finansieringsanalys

Bilaga 2

Redovisningsprinciper för konsoliderad balansräkning, resultaträkning och finansieringsanalys

Innehållsförteckning

Allmänt	5
Konsolidering	5
Avgränsning av redovisningsenheten	5
Principer för konsolidering	5
Omklassificeringar av poster	5
Ändrade redovisningsprinciper	5
Infästningspengar från Allmänna pensionsfonden	6
Värderingsprinciper	6
Omsättningstillgångar	6
Anläggningstillgångar	7
Aktier och andelar	7
Ändringar i det ekonomiadministrativa regelverket	7

Allmänt

Årsredovisning för staten grundas på de statliga myndigheternas årsredovisningar, vilka upprättas enligt förordning (1996:882) om myndigheters årsredovisning m.m.

De konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen är uppställda enligt regeringens beslut den 25 januari 2001 (Fi 2000/4140) om uppställningsformer. Dessa bygger på de uppställningsformer som föreskrivits för myndigheterna med vissa anpassningar för Årsredovisning för staten.

Räkenskapsåret utgörs av kalenderår.

Redovisning av kostnader och intäkter sker enligt bokföringsmässiga grunder. Skatter och transfereringar redovisas dock i huvudsak enligt kassamässiga principer men behandlas i resultaträkningen som intäkter och kostnader.

Konsolidering

Avgränsning av redovisningsenheten

Balans- och resultaträkningarna samt finansieringsanalysen omfattar staten, avgränsad i enlighet med regeringsbeslut den 25 januari 2001 (Fi 2000/4140). Detta innebär att dessa dokument omfattar myndigheter under riksdag och regering, med undantag för Riksbanken som betraktas som ett självständigt rättssubjekt och därför inte ingår. AP-fonderna och Premi pensionsmyndigheten ingår inte heller på grund av att tillgångarna har en annan karaktär än statens tillgångar i övrigt och att ålderspensionssystemet bör hanteras och redovisas för riksdagen på ett enhetligt sätt. Riksbankens grundfond ingår dock, då detta kapital ursprungligen tillskjutits av staten. Även allmänna arvsfonden ingår. De allmänna försäkringskassorna omfattas eftersom deras verksamhet finansieras med anslag. En förteckning över vilka organisationer som ingår i de konsoliderade resultat- och balansräkningarna och finansieringsanalysen, återfinns som bilaga 4.

Principer för konsolidering

Konsolidering sker genom en sammanläggning av myndigheternas balansräkningar och resultat-

räkningar efter det att interna mellanhavanden, i form av t.ex. fordringar, skulder, intäkter och kostnader, mellan myndigheterna eliminerats. Informationen från myndigheterna har hämtats både från statsredovisningen och ur myndigheternas årsredovisningar.

Utöver elimineringar av transaktioner mellan myndigheter har även transaktioner som varken är intäkter eller kostnader respektive fordringar eller skulder för staten som helhet eliminerats. Exempel är statens arbetsgivaravgifter för egen personal som före eliminering redovisas som personalkostnad hos myndigheterna och som intäkt av uppbörd hos Riksskatteverket.

Omklassificeringar av poster

Vissa typer av transaktioner omklassificeras i Årsredovisning för staten i förhållande till myndigheternas redovisning. Anledningen till detta är att de ur statens perspektiv utgör t.ex. kostnader för verksamheten och inte transfereringar. Ett exempel är omklassificering av statens tjänstepensioner som redovisas som personalkostnad i statens årsredovisning men skilt från verksamhetens kostnader i berörd myndighets årsredovisning. I några fall följer inte myndigheterna de resultat- och balansräkningsscheman som är föreskrivna. Detta medför att vissa resultat- och/eller balansposter måste omklassificeras innan konsolidering görs.

Ändrade redovisningsprinciper

Till skillnad från 1999, ingår inte Premi pensionsmyndigheten i den konsoliderade balansräkningen, resultaträkningen och finansieringsanalysen för staten för 2000. Den viktigaste effekten av detta i denna årsredovisning jämfört med 1999, är att det belopp som är placerat i Riksgäldskontoret i avvaktan på fastställande av pensionsrätter nu redovisas bland Övriga skulder i stället för att som tidigare redovisas som en avsättning. Den ränta från Riksgäldskontoret som tillfördes avsättningen redovisades föregående år som en kostnad för denna avsättning under rubriken transfereringar. Nu redovisas den i stället bland externa räntekostnader.

Allmänna arvsfonden redovisades föregående år som del av nettoförmögenheten men har nu,

med hänsyn till dess särskilda ändamål, tagits upp bland Fonder.

Jämförelsetalen för 1999 har ändrats med anledning av ovanstående förändringar, för att ge jämförbarhet med de värden som redovisas för 2000.

Riksskatteverket har från och med 2000 gått över till att redovisa underskott på skattekonto (debiterade, obetalda belopp) som fordringar och överskott på skattekonto (odebiterade, betalda belopp) som skulder. Tidigare redovisades dessa skatter kassamässigt. Beloppen är omkring 14 miljarder kronor i ökade fordringar och 30 miljarder kronor i ökade skulder vid utgången av 2000, således en nettominskning av skatteintäkterna med 16 miljarder kronor jämfört med den tidigare redovisningsmetoden. Det har inte bedömts möjligt att ta fram jämförelsetal för föregående år avseende dessa fordringar och skulder.

Härutöver förekommer att ändrade principer hos vissa myndigheter påverkar årsredovisningen för staten. I de fall berörd myndighet ändrat jämförelsetal, ändras jämförelsetalen även i årsredovisningen för staten, såvida inte beloppet är oväsentligt. Har myndigheten inte ansett detta möjligt har inte heller jämförelsetalen i Årsredovisning för staten ändrats.

Från och med räkenskapsåret 2000 har en gemensam s.k. brytdag för samtliga myndigheters räkenskaper införts. Denna dag har för räkenskapsåret 2000 bestämts till den 10 januari. Tidigare bestämde respektive myndighet själv sin brytdag till senast den 20 januari. Med begreppet brytdag avses den dag då den löpande bokföringen av händelser som berör den avslutade räkenskapsperioden avslutas. Fram till och med brytdagen bokförs leverantörsskulder och kundfordringar, efter brytdagen redovisas händelser som härrör från den avslutade perioden som upplupna kostnader respektive intäkter (dvs. som periodavgränsningsposter). Införandet av den gemensamma brytdagen har för vissa myndigheter inneburit en tidigareläggning vilket kan ha medfört att leverantörsskulderna minskat och de upplupna kostnaderna ökat marginellt. Resultaträkningen bedöms inte ha påverkats av förändringarna avseende brytdagen.

Infasningspengar från Allmänna pensionsfonden

Som ett led i den finansiella infasningen av det nya ålderspensionssystemet har, liksom för 1999, enligt riksdagsbeslut 45 miljarder kronor överförts från AP-fonderna till Riksgäldskontoret 2000. Riksdagen har också beslutat att ytterligare 155 miljarder kronor skall överföras för 2001. Syftet med överföringarna är att reducera den ökning av statens lånebehov som det nya ålderspensionssystemet annars leder till.

I enlighet med regeringsbeslut har Riksgäldskontoret redovisat de överförda medlen som en kassamässig korrigerings i statsbudgeten, vilken har debiterats statsverkets checkräkning och krediterats Avräkning med statsverket. I Årsredovisning för staten återfinns dessa 45 miljarder kronor som ett kapitaltillskott, som ej redovisas över resultaträkningen. I balansräkningen ingår de i nettoförmögenheten.

Värderingsprinciper

Myndigheter följer normalt generella värderingsprinciper för statlig redovisning i enlighet med bokföringsförordningen (1979:1212). Det finns dock myndigheter som p.g.a. verksamhetens särart, genom dispens, särskilt regeringsbeslut eller av annat särskilt skäl avviker ifrån dessa.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdeprincip. Detta innebär att de tas upp till anskaffningsvärdet eller till det verkliga värdet om detta är lägre. Med verkligt värde avses försäljningsvärde med avdrag för beräknad försäljningskostnad. Om tillgångens särskilda beskaffenhet eller andra omständigheter ger anledning till detta får det verkliga värdet bestämmas till återanskaffningsvärdet eller annat värde som är förenligt med god redovisningssed. Vidare får omsättningstillgångar tas upp över anskaffningsvärdet om det föreligger särskilda omständigheter och det samtidigt är förenligt med god redovisningssed. Osäkra fordringar redovisas med det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar och skulder i främmande valuta värderas till balansdagens kurs.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivningstider anpassas till respektive tillgångs förväntade ekonomiska livslängd.

ordningstexten förtydligats i vissa delar. Ändringarna trädde ikraft 1 januari 2001.

Aktier och andelar

Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag har värderats enligt kapitalandelsmetoden. Metoden innebär att statens andel av företagens egna kapital tas upp som en tillgång i balansräkningen. Årets andel av företagets resultat redovisas i resultaträkningen. Affärsverkens dotter- och intresseföretag redovisas dock till anskaffningskostnad. I bilaga 5 redovisas kapitalandelsvärdet för varje bolag. I de fall staten innehar aktier i börsnoterade företag presenteras även marknadsvärdet för aktierna där.

Ändringar i det ekonomiadministrativa regelverket

Bokföringsförordningen (1979:1212) och förordningen (1996:882) om myndigheters årsredovisning m.m. reviderades under 2000.

Översynen grundades på den nya bokföringslag som trädde ikraft 1 januari 2000. Vissa anpassningar gjordes för att spegla specifikt statliga förhållanden. Samtidigt flyttades en del regleringar från bokföringsförordningen till årsredovisningsförordningen för att få en klarare struktur. Några regler flyttades upp från föreskriftsnivå till förordningen för att nå större enhetlighet i den statliga redovisningen. De nya förordningarna om myndigheters bokföring (2000:606) respektive om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605) trädde ikraft 1 januari 2001. Tidigareläggningen av tidpunkt för inlämnande av årsredovisning, vilken regleras i förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, gäller redan för inlämnande av myndigheternas årsredovisningar för 2000.

Med anledning av en rapport från Riksdagens revisorer har även förordningen (1995:686) om intern revision vid statliga myndigheter m.fl. setts över, språkbruket moderniserats och för-